

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Педагогічний факультет

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ПЕДАГОГІКИ

Рівень освіти – третій (освітньо-науковий)

Освітня програма Освітні, педагогічні науки

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
педагогіки та освітнього менеджменту
імені Богдана Ступарика
Протокол № 1 від “29” серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ - 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Ресурсне забезпечення
6. Контактна інформація
7. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Методика викладання педагогіки
Освітня програма	Освітні, педагогічні науки
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
Статус дисципліни	вибіркова
Курс/семестр	II курс, III семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 20 год. Практичні заняття – 10 год. Самостійна робота – 60 год
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://www.d-learn.pnu.edu.ua
2. Опис дисципліни	
<p>Предметом вивчення курсу є актуалізація нових підходів до підготовки педагогічних кадрів для вищої школи, спрямованих формування у майбутніх викладачів загальної й педагогічної культури, світогляду, спеціальних знань та вмінь, достатніх для виконання професійних обов'язків.</p> <p>Зміст програми орієнтований на оволодіння аспірантами відповідних знань, вмінь та навичок, розвиток професійних компетентностей, які знадобляться їм у навчально-виховному процесі.</p> <p>Вивчення курсу «Методика викладання педагогіки» відбувається шляхом застосування інноваційних технологій, інтерактивних методик навчання, проведення обговорень, дискусій, рефлексії. В ході занять у аспірантів відбувається вироблення власного бачення стосовно педагогічної освіти.</p> <p>Навчальна програма передбачає огляд, аналіз, оцінку теоретичних положень викладачем у взаємодії зі аспірантами під час занять.</p>	
Мета та цілі курсу	
<p>Метою вивчення курсу «Методика викладання педагогіки» є забезпечення засвоєння аспірантами теоретичних та практичних основ методики викладання педагогіки, розвиток критичного педагогічного мислення, організація навчально-виховного процесу у вищій школі, впровадження сучасних форм і методів навчання, інноваційних освітніх технологій.</p> <p>Завдання курсу «Методика викладання педагогіки»:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сформулювати знання ключових понять методології та методики викладання педагогіки; 2. Ознайомити зі специфікою педагогічної професії, організацією науково-дослідної роботи з педагогіки; 3. Розуміння змісту, закономірностей, принципів, форм і методів навчання і виховання у вищій школі; 4. Оволодіння основами педагогічної комунікації, інноваційними технологіями навчально-виховного процесу; 5. Набуття вмінь та навичок використання теоретичних знань педагогіки з метою організації педагогічного процесу. 	
Компетентності	
<p>Інтегральна компетентність - здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі освіти/педагогіки у процесі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і вдосконалення нових цілісних знань та фахової практики.</p> <p>Загальні компетентності (ЗК):</p> <p>ЗК. 1. Здатність до оволодіння загальнонауковими компетентностями.</p> <p>ЗК. 2. Здатність до розуміння предметної області, професійної діяльності за спеціальністю, генерування нових ідей при розв'язанні дослідницьких завдань.</p>	

ЗК 3. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел.
 ЗК 5. Здатність розробляти наукові проекти та керувати ними.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 1. Володіння знаннями у сфері освіти/педагогіки, зокрема про її основні концепції, методики, технології; розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань про систему освіти; оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку.

СК 3. Здатність до застосування новітніх теорій, технологій і методів науково-педагогічного дослідження для розв'язання комплексних проблем у сфері освіти/педагогіки.

СК 4. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний і емпіричний аналіз проблем психолого-педагогічних наук, оцінювати та забезпечувати якість наукових досліджень.

СК 8. Здатність до професійного самовдосконалення.

СК 9. Здатність моделювати, здійснювати й оцінювати якість освітньої діяльності у закладі вищої освіти.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Здатність забезпечити концептуальні та методологічні знання в галузі освіти/педагогіки і на дотичних міждисциплінарних напрямках, володіти спеціалізованими вміннями/навичками, необхідними для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності.

ПРН 2. Здатність поглиблювати, переоцінювати існуючі знання, здійснювати критичний аналіз, оцінку і синтез нових та комплексних ідей.

ПРН 3. Аналізувати й застосовувати науковий доробок українських і зарубіжних учених, фундаментальні концепції та теорії у професійній сфері.

ПРН 6. Уміти розробляти комплексні наукові проекти у галузі освіти/педагогіки та кваліфіковано реалізувати їх.

ПРН 7. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі освітніх, педагогічних наук та дотичних міждисциплінарних напрямів за допомогою сучасних інструментів і технологій пошуку, спеціалізованих баз даних та інформаційних систем.

3. Структура курсу.

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20 год.
практичні заняття	10 год.
самостійна робота	60 год.

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
III	Освітні, педагогічні науки	II	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість год.		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Тема 1-2. Загальні засади методики викладання педагогіки. Предмет і завдання методики викладання педагогіки. Методологія педагогічного дослідження. Загальна характеристика курсу «Педагогіка» у вищій школі.	4		4

Розвиток педагогіки як науки і навчального предмета.			
Тема 3-4. Методична характеристика основних розділів курсу «Педагогіка». Процес навчання педагогіки. Вивчення розділу «Загальні основи педагогіки». Вивчення розділу «Дидактика». Вивчення розділу «Теорія виховання». Вивчення розділу «Школотзнавство». Вивчення розділу «Історія педагогіки». Вивчення розділу «Педагогічна майстерність вчителя»	4		4
Тема 5-6. Методи викладання педагогіки. Характеристика методів викладання педагогіки. Нетрадиційні методи викладання педагогіки.	4		4
Тема 7. Методика підготовки та читання лекції у вищій школі. Лекція як організаційна форма навчання у ЗВО, її види. Методика підготовки лекції. Методика проведення лекції. Критерії оцінювання лекторської майстерності.	2		6
Тема 8. Методика проведення практичних, семінарських, лабораторних, індивідуальних занять та консультацій у вищій школі. Практичні заняття: методика підготовки та проведення. Семінарське заняття: методика підготовки та проведення. Лабораторні роботи: методика підготовки і проведення. Методика проведення консультацій та індивідуальних занять.	2		6
Тема 9. Методика організації педагогічного контролю аспірантів. Завдання, функції і види педагогічного контролю. Форми і методи контролю навчальних досягнень аспірантів. Загальні критерії оцінювання знань аспірантів на іспиті. Організація проведення державної атестації аспірантів. Організація практичної підготовки майбутніх спеціалістів.	2		6
Тема 10. Методика організації науково-дослідницької роботи аспірантів. Організація науково-дослідницької діяльності аспірантів. Методика підготовки наукової статті. Методика підготовки наукової доповіді. Методика написання есе. Методика написання тез. Методика виконання курсових, дипломних робіт. Методика організації проектної діяльності.	2		6

Тема 1. Предмет і завдання методики викладання педагогіки. Становлення та розвиток педагогіки. Методична характеристика основних розділів курсу «Педагогіка».		2	6
Тема 2. Організаційні форми і методи викладання педагогіки. Лекція, практичне заняття як організаційна форма навчання у вищій школі. Методика проведення лекційних та семінарських занять з педагогіки.		2	6
Тема 3-4. Методика організації науково-дослідницької роботи аспірантів. Організація науково-дослідницької діяльності аспірантів. Методика підготовки наукової статті. Методика підготовки наукової доповіді. Методика написання есе. Методика написання тез. Методика виконання курсових, дипломних робіт. Методика організації проектної діяльності.		4	6
Тема 5. Спецсемінар (підготовка та презентація одного із видів науково-дослідницького завдання з теми дослідження)		2	6
ЗАГАЛОМ	20	10	60

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Рейтинговий показник</th> <th rowspan="2">Оцінка ECTS</th> <th colspan="2">Оцінка у національній шкалі</th> </tr> <tr> <th>Екзамен, диф.залик, курс роб.(проект), практика</th> <th>Залик</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90-100</td> <td>A (відмінно)</td> <td>Відмінно</td> <td rowspan="4">Зараховано</td> </tr> <tr> <td>82-89</td> <td>B (добре)</td> <td rowspan="2">Добре</td> </tr> <tr> <td>75-81</td> <td>C (добре)</td> </tr> <tr> <td>64-74</td> <td>D (задовільно)</td> <td rowspan="2">Задовільно</td> </tr> <tr> <td>60-63</td> <td>E (задовільно)</td> </tr> <tr> <td>35-59</td> <td>FX (незадовільно) з можливістю повторного складання</td> <td rowspan="2">Незадовільно</td> <td rowspan="2">Незараховано</td> </tr> <tr> <td>1-34</td> <td>F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням</td> </tr> </tbody> </table>				Рейтинговий показник	Оцінка ECTS	Оцінка у національній шкалі		Екзамен, диф.залик, курс роб.(проект), практика	Залик	90-100	A (відмінно)	Відмінно	Зараховано	82-89	B (добре)	Добре	75-81	C (добре)	64-74	D (задовільно)	Задовільно	60-63	E (задовільно)	35-59	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання	Незадовільно	Незараховано	1-34	F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням
	Рейтинговий показник	Оцінка ECTS	Оцінка у національній шкалі																											
Екзамен, диф.залик, курс роб.(проект), практика			Залик																											
90-100	A (відмінно)	Відмінно	Зараховано																											
82-89	B (добре)	Добре																												
75-81	C (добре)																													
64-74	D (задовільно)	Задовільно																												
60-63	E (задовільно)																													
35-59	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання	Незадовільно	Незараховано																											
1-34	F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням																													
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів																													
Лекція	0																													
Практичні заняття	30																													
Самостійна робота	10																													
Індивідуальне чи творче завдання	10																													
Екзамен	50																													
Максимальна кількість балів	100																													
5. Ресурсне забезпечення																														
Базова																														

1. Актуальні проблеми розвитку вищої освіти: *навч.-метод. посіб.* / Авт. кол.: Стинська В.В., Прокопів Л.М., Завагородня Т.К., Нагачевська З.І., Савчук Б.П., Стражнікова І.В., Єгорова І.В., Ковальчук В.М., Салига Н.М. [За заг. ред. В.Стинської, Л.Прокопів]. Івано-Франківськ, 2021. 430 с.
2. Гриценко І.С., Огарь С.В., Кутепова В.М., Светочева І.І. Організація та проведення лабораторних, практичних та семінарських занять: *метод рек. для викладачів*. Харків, 2014. 28 с.
3. Дубасенюк О.А., Антонова О.Є. Методика викладання педагогіки: *курс лекцій*: вид.2, доп. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2017. 327 с.
4. Інноваційні методи проведення занять: *метод. посіб.* / Автор-укладач Кожухар О.А. Чернігів, 2017. 24 с.
5. Каплінський В.В. Методика викладання у вищій школі: *навч. посіб.* Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015. 224 с.
6. Козлова Г.М. Методика викладання у вищій школі: *навч. посіб.* Одеса, 2014. 200 с.
7. Методика викладання у вищій школі (мотивація навчальної діяльності): *Матеріали методичного семінару «Мотиваційний підхід до організації навчального процесу у вищій школі»* / [Н. Я. Кравчук, О. Є. Коваль]. Тернопіль: ТНЕУ, 2011. 81 с.
8. Методика викладання у вищій школі: *навч. посіб.* / О. В. Малихін, І. Г. Павленко, О. О. Лаврентьева, Г. І. Матукова. Сімферополь, 2011. 270 с.
9. Методика викладання у вищій школі: *методичні рекомендації* / Уклад. В.В. Стинська. Івано-Франківськ: НАІР, 2016. 65 с.
10. Методичні вказівки до виконання дипломної роботи за другим (магістерським) рівнем вищої освіти / Уклад. Т.К.Завгородня, В.В. Стинська. Івано-Франківськ: НАІР, 2015. 53 с.
11. Методичні вказівки до виконання дипломної роботи за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Вид. 2-ге, доп. і переробл.: [Електронне видання] / Уклад. В. В. Стинська, Т. К. Завгородня, Л. М. Прокопів. Івано-Франківськ, 2020. 44 с.
12. Михайличенко О. В. Методика викладання суспільних дисциплін у вищій школі: *навч. посіб.* Вид. друге., доп. та перероблене. Суми, СумДПУ, 2009. 122 с.
13. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі: *навч. посіб.* Київ: ЧП, 2007. 211 с.
14. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. URL: zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18
15. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
16. Стинська В. Методика викладання у вищій школі та тренінгові технології: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2021. 260 с.

Додаткова

17. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти в Україні: Історія. Теорія. *Підручник*. Київ: Либідь, 1998. 560 с.
18. Курлянд З.Н. Педагогіка вищої школи. Київ: Знання, 2009. 387 с.
19. Лаппо В.В. Виховання духовних цінностей аспірантської молоді в осередку академічної групи ВНЗ: *метод. реком.* Івано-Франківськ: НАІР, 2016. 225 с.
20. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи : *навч. посібник* / М-во освіти і науки України, Львівський держ. ун-т внутрішніх справ. Київ: ЦУЛ, 2009. 472 с.
21. Слепкань З. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі. Київ, 2000. 255 с.
22. Стинська В. Моделювання професійної діяльності майбутніх викладачів закладів вищої освіти. *Нові технології навчання*. 2020. Вип. 94. С. 315–319.
23. Стинська В., Карпенко О. Тренінгові технології у практиці підготовки майбутніх викладачів закладу вищої освіти. *Людинознавчі студії*. Серія «Педагогіка». 2021. № 12 (44). С. 172–177.

24. Стинська В. Роль науково-дослідницької діяльності у професійному становленні майбутніх викладачів ЗВО. *Матеріали міжнародній науково-практичній конференції «Інноваційний потенціал сучасної освіти та науки»*. Київ, 2020. С. 240–242.
25. Стинська В. Самоосвіта як складова формування професіоналізму майбутніх фахівців ЗВО. *Матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні питання теорії та практики психолого-педагогічної підготовки майбутніх фахівців»*. Хмельницький, 2020. С. 97–101.
26. Стинська В., Бойчук В., Яцишин З. Лекція як форма організації і метод навчання у закладах вищої освіти. *Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Актуальні питання підвищення якості освітнього процесу»*. Яремче, 2019. С. 60.
27. Стинська В., Прокопів Л. Інноваційні методики викладання дисциплін у ЗВО в процесі магістерської підготовки. *Гірська школа українських Карпат*. 2020. № 22. С. 145 – 150.
28. Стинська В., Прокопів Л., Серман Л. «Soft skills» у практиці підготовки майбутніх викладачів закладу вищої освіти. *Гірська школа українських Карпат*. 2021. № 24. С. 100– 104.
29. Стинська В., Прокопів Л. Технології формування лідера у процесі професійної підготовки викладача ЗВО. *Освітні обрії*. 2021, № 1(52). С. 115–118.
30. Стинська В., Яцишин З., Кліщ І. Компетентнісний підхід у вищій професійній освіті України. *Науковий часопис НПУ імені М.П Драгоманова*. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. 2021. Вип. 79. Том 2. С. 139–142.
31. Стинська В., Яцишин З., Янків О., Стинський В. Використання цифрових освітніх платформ у процесі підготовки майбутніх викладачів ЗВО. *Молодь і ринок*. 2021. №5-6 (191-192). С. 21–25.
32. Стинська В.В., Заяць Л.М., Яцишин З.М., Барила Н.І. Професійна компетентність – основа становлення сучасного викладача закладу вищої освіти. *Матеріали науково-методичної конференції з міжнародною участю «Актуальні питання підвищення якості освітнього процесу»*. Івано-Франківськ, 18 вересня 2020. С. 157–159.
33. Туркот Т. Педагогіка вищої школи. Київ, 2011. 625 с.
34. Цокур О.Я. Педагогіка вищої школи: навч.- метод. посіб. Випуск 1. Основи наукового педагогічного дослідження / За ред. Панькова А.І. Одеса, 2002. С.424.
- Stynska V., Kondur O. Strategies of professional preparation of the competitive specialist in the conditions of information environment. *Contemporary technologies in the educational process: monografia*. Publishing House of Katowice School of Technology, 2020. P. 75–81.

6. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика м.Івано-Франківськ, вул.Бандери, 1, ауд.510. тел. (0342)570011. kstuparyka@pnu.edu.ua
Викладач (і)	Стинська Вікторія Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор
Контактна інформація викладача	e-mail: viktoria.stynska@pnu.edu.ua

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Загальні морально-етичні принципи та правила поведінки осіб, що навчаються та працюють в університеті, визначаються Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника URL: https://cutt.ly/SjvXGkR . Внутрішнє забезпечення якості освітньої діяльності та якості освітнього процесу ви-
--------------------------	--

	<p>значається Положенням про запобігання академічному плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <i>URL:</i> https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Відпрацювання занять відбувається у системі d-learn. <i>URL:</i> https://test-d-learn.pnu.edu.ua.</p>
Неформальна освіта	<p>Перезарахування результатів неформальної освіти здійснюється відповідно до Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019 р., із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.) <i>URL:</i> https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf.</p>

Викладач

доктор педагогічних наук, професор
професор кафедри педагогіки та освітнього менеджменту ім. Б.Ступарика

Вікторія СТИНСЬКА